

ZMIANY W PRAWIE I PODATKACH / AKTUALNOŚCI

Nowe regulacje prawne w zakresie greenwashingu

4 sierpnia b.r. w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów opublikowano informację na temat projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz ustawy o prawach konsumenta (UC111). Za opracowanie projektu odpowiedzialny jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Ustawa ma na celu implementację przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/825 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie zmiany dyrektyw 2005/29/WE i 2011/83/UE w odniesieniu do wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej poprzez lepszą ochronę przed nieuczciwymi praktykami oraz lepsze informowanie. Nowe regulacje mają przeciwdziałać praktykom greenwashingu.

Polskie i unijne regulacje prawne nie zawierają legalnej definicji greenwashingu. Przyjmuje się jednak, że jest to zjawisko polegające na stwarzaniu u klientów mylnego wrażenia, że dany towar jest wytwarzany w sposób naturalny, ekologiczny oraz nie wpływa negatywnie na środowisko. Greenwashing nazywany jest również „zielonym mydleniem oczu”, „zielonym kłamstwem” czy „marketingiem pseudoekologicznym”.

Projekt zakłada zmiany w ustawie z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

W ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym rozszerzony ma zostać katalog tzw. czarnych praktyk rynkowych o 12 nowych praktyk, określonych w załączniku do dyrektywy 2024/825. Wśród nich mają znaleźć się m.in. zakaz **umieszczania oznakowania dotyczącego zrównoważonego charakteru, które nie jest oparte na systemie certyfikacji ani nie zostało ustanowione przez organy publiczne, czy zakaz formułowanie ogólnego twierdzenia dotyczącego ekologiczności** w sytuacji, gdy przedsiębiorca nie jest w stanie wykazać uznanej wysokiej efektywności ekologicznej istotnej dla tego twierdzenia.

Ponadto, katalog praktyk wprowadzających w błąd ma zostać rozszerzony o **reklamowanie nieistotnych korzyści dla konsumentów, które nie wynikają z żadnej cechy produktu lub działalności przedsiębiorcy, czy formułowanie twierdzeń dotyczących osiągnięcia w określonym terminie celu ekologicznego**, np. w postaci neutralności klimatycznej, redukcji emisji dwutlenku węgla lub podobnego, w sytuacji gdy przedsiębiorca nie może przedstawić planu realizacji takiego celu.

Dodatkowo, planowane jest **rozszerzenie katalogu informacji, które mogą być przedmiotem praktyki wprowadzającej w błąd przy prezentacji produktu, o cechy środowiskowe lub społeczne, aspekty związane z obiegiem zamkniętym, w tym trwałość, możliwość naprawy, zdolność od recyklingu.**

W ustawie o prawach konsumenta mają z kolei zostać dookreślone informacje, jakie sprzedawca powinien przekazać konsumentowi przed zawarciem umowy, zarówno w tradycyjnym sklepie jak i na odległość (online). Dodatkowo, przed zawarciem umowy na odległość (online) - **sprzedawca będzie miał obowiązek przekazać konsumentowi informację o ekologicznych opcjach dostawy towarów.**

Rada Ministrów planuje przyjęcie projektu w I kwartale 2026 r.

Terminy przedawnienia roszczeń majątkowych zostaną ujednolicone – zapowiada Komisja Kodyfikacyjna

Zapowiadane przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego zmiany obejmą przede wszystkim wprowadzenie jednolitego, trzyletniego terminu przedawnienia roszczeń majątkowych. Obecny system przewiduje wiele wyjątków, a określone w nich okresy wynoszą od sześciu miesięcy do dwudziestu lat - w zależności od rodzaju roszczenia.

Komisja wskazuje, że ten stan prawny powoduje niepotrzebny chaos, bowiem określenie właściwego terminu przedawnienia bywa trudne, co stwarza ryzyko utraty uprawnień bez wiedzy wierzyciela. Nowe przepisy zakładają, że wszystkie roszczenia majątkowe będą przedawniać się po upływie trzech lat, a wyjątki mają być ograniczone tylko do szczególnie uzasadnionych przypadków. Z drugiej strony, **zachowane mogą zostać dłuższe terminy w sprawach bardziej skomplikowanych**, np. pięcioletni termin dla roszczeń z tytułu rękojmi za wady fizyczne nieruchomości.

Za ujednoliceniem terminu przedawnienia roszczeń i zrównaniem go do 3 lat przemawiają również względy międzynarodowej wymiany handlowej - wspomniany czasookres obowiązuje u wielu strategicznych partnerów gospodarczych Polski, takich jak np. Niemcy. Ujednolicenie terminu przedawnienia roszczeń ma zatem wywrzeć pozytywny skutek na międzynarodowy obrót gospodarczy.

Należy nadmienić, że przepisy przejściowe mają przewidywać, że roszczenia, których bieg przedawnienia rozpoczął się przed wejściem w życie nowego prawa, będą rozpatrywane według dotychczasowych reguł.

Prognozowany wzrost minimalnej składki zdrowotnej od 2026

Przewidywany wzrost obciążeń składką zdrowotną, nałożony na przedsiębiorców, wynika z wygaśnięcia przepisu obniżającego podstawę wymiaru obliczania składki do 75% minimalnego wynagrodzenia.

Przytoczony przepis wszedł w życie 1 lutego 2025 r. i będzie obowiązywał do 31 stycznia 2026 roku. Jego okresowy charakter prowadzi do wniosku, że o ile Ministerstwo Zdrowia nie rozpocznie prac nad wydłużeniem jego obowiązywania, **w przyszłym roku powróci stary sposób obliczania minimalnej składki zdrowotnej.**

Minimalna składka zdrowotna obowiązuje przedsiębiorców wykazujących odpowiednio niskie dochody, jak również tych wykazujących straty. Jeśli od 2026 roku podstawą wymiaru składki zdrowotnej znów będzie 100% minimalnego wynagrodzenia, to przy prognozowanej płacy minimalnej wynoszącej 4806 zł, minimalna składka zdrowotna wzrośnie do 432,54 zł miesięcznie. Oznacza to **wzrost o 117,58 zł na miesiąc, czyli o ponad 37%.**

Nie zmienią się natomiast pozostałe zasady wynikające z nowelizacji z 6 grudnia 2024 r. Oznacza to, że:

- z podstawy składki zdrowotnej nadal będą wyłączone przychody ze sprzedaży środków trwałych i innych składników majątku wymienionych w art. 14 ust. 2 pkt 1 i 19 ustawy o PIT,
- przedsiębiorcy rozliczający się według skali podatkowej lub podatku liniowego nadal będą mogli pomniejszać roczną podstawę składki zdrowotnej o przychody i koszty związane ze sprzedażą tych środków trwałych,
- przedsiębiorcy stosujący w PIT metodę kasową nadal będą korzystać ze szczególnych zasad liczenia podstawy wymiaru składki zdrowotnej.

Obowiązkowe e-faktury – Sejm przyjął ustawę

25 lipca br. Sejm przyjął ustawę wdrażającą obowiązkowy Krajowy System e-Faktur (KSeF), który ma zmienić sposób wystawiania faktur w Polsce. System ten, zapowiadany od kilku lat, stanie się w pełni obowiązkowy od 2026 roku, jednak wprowadzenie będzie odbywać się etapami – z różnymi terminami dla poszczególnych grup podatników.

KSeF to platforma Ministerstwa Finansów umożliwiająca wystawianie, odbieranie i przechowywanie ustrukturyzowanych faktur elektronicznych. Wprowadzenie tego systemu ma służyć zwiększeniu transparentności obrotu gospodarczego, uszczelnieniu systemu VAT i uproszczeniu rozliczeń między firmami i administracją. System działa już w wersji dobrowolnej od 2022 roku, ale dopiero przyjęta ustawa nadaje mu obowiązkowy charakter.

Ustawa przewiduje trzy główne grupy podatników oraz różne daty wejścia w życie obowiązku:

- 1 lutego 2026 r. – obowiązek dla dużych firm, których wartość sprzedaży (z VAT) w 2024 roku przekroczyła 200 mln zł.
- 1 kwietnia 2026 r. – obowiązek dla pozostałych przedsiębiorców, zarówno czynnych, jak i zwolnionych z VAT.
- 1 stycznia 2027 r. – obowiązek dla najmniejszych podatników, których sprzedaż nie przekracza 10 tys. zł miesięcznie.

Ustawa wyodrębnia także okres przejściowy trwający do końca 2026 roku, w trakcie którego przedsiębiorcy m.in. nie będą karani za błędy popełnione w związku z wykorzystaniem KSeF.

Porozumienie w sprawie cel europejsko-amerykańskich

28 lipca 2025 r. doszło do podpisania porozumienia w sprawie zasad stosowania cel na towary importowane z UE do USA. Dokument przewiduje wprowadzenie 15- procentowej stawki celnej na określone grupy produktów pochodzących z państw członkowskich UE. Umowa ma zastosowanie do towarów wysyłanych z UE bez względu na członkowski kraj pochodzenia.

Zgodnie z przekazanymi przez sygnatariuszy informacjami, celem porozumienia jest uporządkowanie i ujednolicenie wcześniejszych praktyk taryfowych, które ulegały rozbieżnościom na skutek nieformalnych ustaleń i jednostronnych działań regulacyjnych. **Nowa stawka ma charakter ogólny** i nie jest powiązana z taryfami specyficznymi dla poszczególnych sektorów, choć przewiduje się możliwość wprowadzenia dodatkowych preferencji sektorowych na podstawie odrębnych protokołów bilateralnych.

Porozumienie nie wprowadza zwolnień ani specjalnych warunków dla przedsiębiorstw z Unii Europejskiej. Zmiana ma zatem charakter systemowy i nie przewiduje ulg na podstawie rodzaju podmiotu, poziomu dochodów ani innych cech beneficjenta eksportu. Dla europejskich eksporterów oznacza to konieczność dostosowania się do nowej stawki bez możliwości skorzystania z uprzywilejowanej pozycji.

INTERPRETACJE / ORZECZENIA

Opłatę cukrową należy uiścić od cukru zawartego w koncentracie

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w Interpretacji Indywidualnej z dnia 25 kwietnia 2025 r. uznał, że opłatę od środków spożywczych należy naliczyć od zawartości cukru w koncentracie napoju.

Spółka zajmująca się produkcją napojów zwróciła się do Dyrektora KIS z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie sposobu naliczania opłaty cukrowej w odniesieniu do koncentratów przeznaczonych do rozcieńczania z wodą.

W treści wniosku Spółka wskazała, że planuje wprowadzić do swojej oferty koncentrat do przygotowania napoju gotowego przez konsumenta, który w składzie będzie zawierać m.in. cukier. Z uwagi na niejednoznaczność przepisów ustawy o zdrowiu publicznym oraz brak jednoznacznego stanowiska organów podatkowych w kwestii sposobu naliczania opłaty cukrowej w przypadku koncentratów, u Spółki powstała wątpliwość, czy opłata cukrowa powinna być naliczana na podstawie zawartości cukru w koncentracie napoju w momencie wprowadzenia go do obrotu, czy od zawartości cukru w napoju gotowym po rozcieńczeniu go z wodą przez konsumenta. Spółka przychyliła się jednak do stwierdzenia, że opłatę cukrową należy uiścić od ilości cukru zawartego w koncentracie w momencie wprowadzenia go do obrotu.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zgodził się z powyższym stanowiskiem Spółki.

Uznał on, że koncentrat napoju spełnia definicję napoju wskazaną w art. 12b ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym i tym samym jego wprowadzenie na rynek krajowy będzie podlegać opłacie od środków spożywczych, o której mowa w art. 12a ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym. W związku z tym, z tytułu wprowadzenia na rynek krajowy koncentratu stanowiącego napój, Spółka będzie zobowiązana do obliczenia opłaty od środków spożywczych od koncentratu wprowadzanego na rynek. Opłata powinna zostać obliczona zgodnie z art. 12f ust. 1 w zw. z art. 12f ust. 2 ustawy tj. powinna stanowić sumę części, o których mowa w art. 12f ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o zdrowiu publicznym. Zdaniem organu, **fakt późniejszego przygotowania napoju przez nabywcę, poprzez rozcieńczenie koncentratu z wodą, nie wpływa na wysokość opłaty od środków spożywczych, gdyż napojem wprowadzanym na rynek krajowy jest koncentrat napoju.**

Interpretacja Indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 25 kwietnia 2025 r., sygnatura: 0111-KDSB1-1.4019.5.2025.2.ND

Wynagrodzenie za udziały umarzone dobrowolnie to ukryty zysk – stwierdził KIS

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, która planowała przejście na ryczałt od dochodów spółek (tzw. estoński CIT), zwróciła się do organu podatkowego z wnioskiem o interpretację. We wniosku wskazała, że w kapitałach własnych wyodrębni część zysków wypracowanych przed zmianą formy opodatkowania i zamierza wypłacić je już po przejściu na estoński CIT. Wskazała dwa możliwe sposoby wypłaty: w formie dywidendy, na podstawie uchwały wspólników, oraz jako wynagrodzenie za udziały nabyte w celu dobrowolnego umorzenia.

Spółka argumentowała, że żadna z tych wypłat nie powinna podlegać opodatkowaniu ryczałtem, ponieważ dotyczy zysków powstałych przed wyborem tej formy opodatkowania. **Jej zdaniem, decydujący jest moment wypracowania zysku, a nie jego wypłaty,** niezależnie od formy przekazania środków wspólnikom.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej częściowo zgodził się z tym stanowiskiem. W interpretacji indywidualnej z 20 stycznia 2025 r. potwierdził, że wypłata zysku w formie dywidendy uchwalonej przez wspólników, która dotyczy okresu sprzed wejścia w estoński CIT, nie podlega opodatkowaniu ryczałtem.

Inaczej jednak ocenił wypłatę wynagrodzenia za udziały nabywane w celu ich dobrowolnego umorzenia. Organ podatkowy uznał, że mimo iż źródłem środków będą zyski sprzed zmiany formy opodatkowania, to samo **przekazanie środków wspólnikom w okresie opodatkowania ryczałtem wypełnia definicję ukrytego zysku.** W ocenie organu podatkowego oznacza to faktyczną dystrybucję majątku na rzecz udziałowców, która powinna zostać objęta estońskim CIT.

Ostatecznie, w wyroku z 22 lipca 2025 r. sygn. Akt I SA/Gd 211/25 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku zgodził się z organem podatkowym, podkreślając, że wypłata wynagrodzenia za umorzone udziały spełnia definicję ukrytego zysku.

Podstawa prawna:

1. Interpretacja indywidualna z dnia 20 stycznia 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.717.2024.1.ANK)
2. Wyrok z dnia 22 lipca 2025 r. (sygn. I SA/Gd 211/25)

Odszkodowanie za rozbiórkę nie jest objęte VAT — nie jest to wynagrodzenie za usługę

Spór dotyczył przedsiębiorcy, który otrzymał odszkodowanie od gminy za przeprowadzenie przymusowej rozbiórki części budynku — wskutek czego utracił on funkcjonalność. Przedsiębiorstwo uważało, że nie wstępuje tu świadczenie usługowe ani przeniesienie własności. Odszkodowanie miało charakter cywilnoprawny i polegało na rekompensacie utraty wartości użytkowej i konieczności rozbiórki — nie było wykonywane na podstawie decyzji administracyjnej ani prawa, lecz na mocy ugody.

Organ podatkowy był jednak innego zdania. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uważał, że w istocie mamy tu do czynienia ze świadczeniem — **usługą polegającą na zaniechaniu korzystania z budynku**. W związku z tym odszkodowanie miałoby podlegać opodatkowaniu VAT jako usługa zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o VAT.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, a następnie Naczelny Sąd Administracyjny zdecydowanie odrzuciły tę wykładnię. Sąd wskazał, że **nie można utożsamiać takiego odszkodowania z usługą**, ponieważ nie istniał żaden stosunek usługowy między spółką a gminą, ta ostatnia zaś nie uzyskiwała korzyści ekonomicznych za wypłatę środków.

Orzeczenie sądu ostatecznie potwierdziło, że odszkodowanie za rozbiórkę komponentu nieruchomości nie stanowi usługi i w związku z tym nie podlega VAT.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z 1 lipca 2025 r., sygn. akt I FSK 912/22

Premia może być uznana za koszt podatkowy – interpretacja KIS

W interpretacji indywidualnej z 25 kwietnia 2025 r. (0111-KDIB1-2.4010.109.2025.1.DK) Dyrektor KIS potwierdził, że spółka może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu wypłatę premii dla członków zarządu w roku, w którym premia została przyznana i wypłacona. Dotyczyło to premii ustalanych na podstawie wyniku finansowego netto za poprzedni rok, przyznawanych po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i wypłacanych na mocy uchwały wspólników.

Organ uznał, że takie premie mają charakter motywacyjny i nie są formą podziału zysku, dlatego nie podlegają wyłączeniu z kosztów na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 15a ustawy o CIT. Podkreślono również, że art. 16 ust. 1 pkt 38a nie dotyczy członków zarządu jako organu zarządzającego, więc wypłaty na ich rzecz nie są automatycznie wyłączone z kosztów.

Zgodnie z art. 15 ust. 4d ustawy o CIT, koszty takie – jako pośrednie – są potrącalne w dacie poniesienia, czyli w momencie ich ujęcia w księgach. Interpretacja ta potwierdza, że przy odpowiednim udokumentowaniu i zachowaniu przejrzystych zasad premiowania, spółki mogą bezpiecznie ująć takie wypłaty jako koszt podatkowy. Mimo to, organy podatkowe nadal zalecają indywidualną ocenę każdej sytuacji z uwagi na ryzyko sporów interpretacyjnych.

Korzystna dla podatników interpretacja Dyrektora KIS

Krajowa Informacja Skarbowa potwierdziła, że przedsiębiorca, który zlikwidował działalność gospodarczą, a następnie w tym samym roku podatkowym ją ponownie rozpoczął, ma prawo do wyboru innej formy opodatkowania niż ta stosowana wcześniej.

W świetle omawianej interpretacji, aby uzyskać możliwość zmiany formy opodatkowania – np. z zasad ogólnych na ryczałt – podatnik musi spełnić warunki formalne: skutecznie zakończyć działalność (zawiadomienie US, wykreślenie z CEIDG/KRS, spis z natury, zamknięcie składek ZUS), a następnie ponownie zarejestrować działalność w ramach tego samego roku podatkowego. Po spełnieniu wskazanych przesłanek **przedsiębiorca może złożyć nowe oświadczenie o wyborze formy opodatkowania zgodnie z obowiązującymi przepisami** – co będzie traktowane jak wybór formy przez nowo rozpoczętą działalność.

Praktycznie oznacza to, że przedsiębiorca, który w trakcie roku zamknie działalność opodatkowaną w określony sposób i ponownie ją otworzy, może wybrać dowolny, inny sposób opodatkowania, jeśli spełnia warunki, nawet jeśli profil działalności jest dokładnie taki sam jak wcześniej – nie wyklucza to zmiany formy opodatkowania.

Podstawa prawna: Interpretacja indywidualna z 20 czerwca 2025 r., sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.325.2025.2.MGR

WYROKI SĄDOWE

WSA potwierdza 5% stawkę PIT dla dochodu z przeniesienia prawa własności intelektualnej

Twórcy oprogramowania mają prawo skorzystać z preferencyjnego 5-procentowego opodatkowania PIT od całości dochodu z tytułu przeniesienia autorskich praw majątkowych — tak wynika z orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA). Kluczowe znaczenie ma spełnienie przesłanek działalności badawczo-rozwojowej oraz dostarczenie kontrahentowi finalnego produktu w postaci utworu objętego prawami autorskimi.

Sprawa dotyczyła przedsiębiorcy prowadzącego działalność w branży IT, zajmującego się tworzeniem oraz rozwijaniem oprogramowania. Efektem jego pracy były gotowe programy komputerowe, które zgodnie z zawartymi umowami były przekazywane z pełnym przeniesieniem majątkowych praw autorskich na zamawiającego. Podatnik wystąpił o interpretację, twierdząc, że **całość uzyskiwanego dochodu powinna podlegać 5-procentowej stawce PIT w ramach tzw. ulgi IP Box.**

Organ podatkowy uznał jednak, że przedsiębiorca mylnie utożsamia całkowity przychód z działalności gospodarczej z dochodem z przeniesienia praw własności intelektualnej. Jego zdaniem niższa stawka podatku powinna być stosowana wyłącznie do tej części wynagrodzenia, która dotyczy sprzedaży kwalifikowanego prawa własności intelektualnej, z wyłączeniem przychodów z usług.

Sprawa trafiła do sądu, który stanął po stronie przedsiębiorcy. Wojewódzki Sąd Administracyjny zauważył, że organ podatkowy nie przedstawił żadnych obiektywnych kryteriów rozdzielenia dochodów, przez co interpretacja była niewystarczająco precyzyjna. Ostatecznie Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził, że **jeżeli podatnik wytwarza program komputerowy, który następnie przekazuje jako gotowe dzieło z pełnym przeniesieniem praw autorskich, to całość dochodu kwalifikuje się do preferencyjnego opodatkowania.** NSA podkreślił, że organy podatkowe nie mogą arbitralnie zmieniać stanu faktycznego przedstawionego przez podatnika we wniosku o interpretację. Skoro przedsiębiorca prowadzi twórczą, systematyczną działalność badawczo-rozwojową, a efektem jest utwór objęty prawem autorskim, to dochód z jego przeniesienia w całości podlega 5-procentowej stawce PIT. Orzeczenie to ma istotne znaczenie dla branży IT i przedsiębiorców korzystających z IP Box. Potwierdza, że przy właściwym ujęciu działalności i prowadzeniu ewidencji, możliwe jest objęcie całości przychodu preferencyjnym opodatkowaniem, bez sztucznego dzielenia na „usługi” i „prawa autorskie”. Orzeczenie to ma istotne znaczenie dla branży IT i przedsiębiorców korzystających z IP Box. Potwierdza, że przy właściwym ujęciu działalności i prowadzeniu ewidencji, możliwe jest objęcie całości przychodu preferencyjnym opodatkowaniem, bez sztucznego dzielenia na „usługi” i „prawa autorskie”.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z 3 lipca 2025 r., sygn. akt II FSK 1350/22

Tylko organ podatkowy może wstrzymać bieg przedawnienia

Naczelny Sąd Administracyjny rozstrzygnął, że to nie strony prywatne – czyli podatnik lub jego kontrahent – ale wyłącznie organ podatkowy może zawiesić bieg terminu przedawnienia, poprzez skierowanie sprawy do sądu powszechnego. Jeśli spór cywilny został wszczęty przez przedsiębiorców, bez udziału organu podatkowego, nie wpływa on na bieg ustawowego, pięcioletniego terminu odliczenia podatku VAT.

Sprawa dotyczyła kontraktu budowlanego z 2015 roku, gdzie wystawiono fakturę końcową, której kwota była przedmiotem sporu. Przedsiębiorca wystąpił przeciwko podwykonawcy do sądu cywilnego, który ostatecznie w marcu 2021 roku stwierdził, że faktura wystawiona przez drugi z podmiotów zawiera zawyżone koszty wykonanych prac.

Przedsiębiorca zlecający prace podwykonawcy utrzymywał, że w związku z toczącym się postępowaniem bieg terminu przedawnienia został zawieszony, a on sam ma prawo skorygować deklaracje VAT i podatku dochodowego z wystawionej w 2015 roku faktury. Argumentował on, że proces cywilny, w którym ustalano wysokość wystawionych przez podwykonawcę faktur zawiesił bieg przedawnienia na mocy art. 70 § 6 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

Z taką tezą nie zgodził się Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej twierdząc, że wyłącznie czynności prawne podejmowane przez organy podatkowe wywierają skutek przewidziany w art. 70 § 6 pkt 3 ordynacji podatkowej. Sądy przyznały mu rację: WSA w Krakowie i Naczelny Sąd Administracyjny podtrzymały stanowiska Dyrektora KIS – **tylko organ podatkowy może formalnie złożyć takie żądanie do sądu i tym samym zawiesić bieg terminu**

Wyroki Sądu Administracyjnego jednoznacznie wskazują, że sytuacja zawieszenia biegu terminu przedawnienia jest ściśle powiązana z żądaniem organu podatkowego, zgłoszonego w trybie art. 199a § 3 Ordynacji. Czynności prawne podmiotów gospodarczych nie wywierają takich skutków.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z 17 lipca 2025 r., sygn. akt I FSK 1913/22

NSA: zwolnienie podatkowe nie dotyczy zagranicznych spółek

Zgodnie z orzeczeniem Naczelnego Sądu Administracyjnego, zagraniczna spółka prowadząca działalność w Polsce poprzez oddział nie może być uznana za polską spółkę holdingową, a co za tym idzie, nie może skorzystać ze zwolnień podatkowych CIT, przysługujących krajowym podmiotom holdingowym. NSA w wyroku jednoznacznie zaakcentował, że to zagraniczna spółka pozostaje podatnikiem dochodowego CIT – z ograniczonym obowiązkiem podatkowym w Polsce, obejmującym jedynie dochody uzyskane na polskim rynku.

W polskim systemie podatkowym **oddział spółki zagranicznej nie jest odrębnym podatnikiem** – to spółka macierzysta odpowiada za rozliczenia CIT. Oddział może być jednak traktowany jako tzw. „zagraniczny zakład”, co oznacza obowiązek prowadzenia oddzielnej rachunkowości, płatności zaliczek oraz składania deklaracji CIT za dochody osiągnięte w Polsce. Jednocześnie przepis stanowi, że samo posiadanie oddziału nie nadaje statusu polskiej spółki podatkowej uprawnionej do zwolnień.

Orzeczenie NSA wpisuje się w szerszy kontekst interpretacji przepisów dotyczących działalności oddziałów, w tym dotyczących obowiązku sporządzania analizy cen transferowych. Orzeczenie sądu ma rozstrzygające znaczenie w świetle stosowania w praktyce przepisów prawa podatkowego – firmy zagraniczne działające poprzez oddziały w Polsce muszą liczyć się z tym, że są traktowane jako podmioty zagraniczne i nie podlegają preferencyjnym rozwiązaniom podatkowym dostępnym tylko dla polskich spółek. Aby skorzystać ze zwolnienia (np. jako holding), konieczne byłoby utworzenie w Polsce odrębnej spółki kapitałowej z odpowiednią strukturą udziałową, spełniającą warunki określone w CIT – a nie jedynie utrzymywanie oddziału.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z 22 lipca 2025 r., sygn. akt II FSK 1374/24

NSA: postępowanie podatkowe można wznowić w oparciu stwierdzenie fałszowania dokumentów

Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził, że do wznowienia postępowania podatkowego nie jest konieczny wyrok skazujący za fałszerstwo. Wystarczające może być ustalenie, że dokument – który miał kluczowe znaczenie dla wydania decyzji podatkowej – był fałszywy, nawet jeśli postępowanie karne w tej sprawie zostało umorzone. Sąd uznał, że przesłanka wznowieniowa z art. 240 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, czyli „oparcie decyzji na fałszywym dokumencie”, może być spełniona także wtedy, gdy fałszerstwo zostało potwierdzone np. przez biegłego, ale nie zakończyło się formalnym skazaniem sprawcy.

Sprawa dotyczyła podatnika, który sprowadzał i sprzedawał samochody z USA. Urząd skarbowy uznał, że prowadzi on działalność gospodarczą bez dopełnienia formalności i nałożył na niego podatek VAT, powołując się na dokumenty zawierające podpisy wskazujące, że działał jako przedsiębiorca. Po uprawomocnieniu się decyzji, podatnik zdobył dowody na to, że część dokumentów była sfalszowana – podpisy nie były jego autorstwa. Zostało to potwierdzone w toku postępowania karnego opinią biegłego z zakresu grafologii, a także w postanowieniu sądu karnego, który umorzył sprawę z powodu niewykrycia sprawcy. Na tej podstawie podatnik złożył wniosek o wznowienie postępowania podatkowego.

Organy podatkowe początkowo odmówiły, uznając, że do wznowienia potrzebny jest prawomocny wyrok skazujący. Jednak NSA przyznał rację podatnikowi. W ocenie sądu, **decydujące znaczenie ma samo stwierdzenie fałszywości dowodu**, a nie zakończenie postępowania karnego wyrokiem skazującym. Jeżeli dokumenty, na których oparto decyzję podatkową, są fałszywe, a ich treść miała wpływ na treść rozstrzygnięcia, istnieje przesłanka do wznowienia postępowania – niezależnie od tego, czy ustalono winnego fałszerstwa i czy zapadł wyrok karny.

Orzeczenie sądu otwiera drogę do kwestionowania ostatecznych decyzji podatkowych również w sytuacjach, gdy niemożliwe jest ustalenie sprawcy fałszerstwa lub zakończenie postępowania karnego wyrokiem. Daje to większe możliwości ochrony przed skutkami decyzji opartych na nieprawdziwych lub zmanipulowanych dokumentach. Jednocześnie podkreśla się, że wznowienie postępowania jest trybem nadzwyczajnym i może mieć zastosowanie tylko w sytuacjach, gdy występuje przesłanka ściśle określona w przepisach.

NSA potwierdził również, że nie chodzi o dowolny dokument – musi on mieć znaczenie dla treści decyzji. Oznacza to, że **jeżeli zakwestionowany dokument nie miał wpływu na końcowe rozstrzygnięcie, wznowienie postępowania nie będzie możliwe**. Jeżeli jednak decyzja zapadła w oparciu o fałszywe informacje, które mogłyby zmienić jej treść, podatnik ma prawo do jej wzruszenia – nawet jeśli od jej wydania minęło sporo czasu.

W efekcie, wyrok ten wzmacnia pozycję podatników w sporach z organami podatkowymi i potwierdza, że ochrona prawna nie kończy się z chwilą uprawomocnienia decyzji. W razie ujawnienia istotnych nieprawidłowości – takich jak fałszerstwo dokumentów – możliwe jest skorzystanie z instytucji wznowienia postępowania, nawet bez wyroku karnego.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z 30 lipca 2025 r., sygn. akt I FSK 979/22

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.